

Pilotprosjekt 1-5 MW TMV Kunder

29.mai 2026

(Ass Nettdirektør Øyvind Strøm)

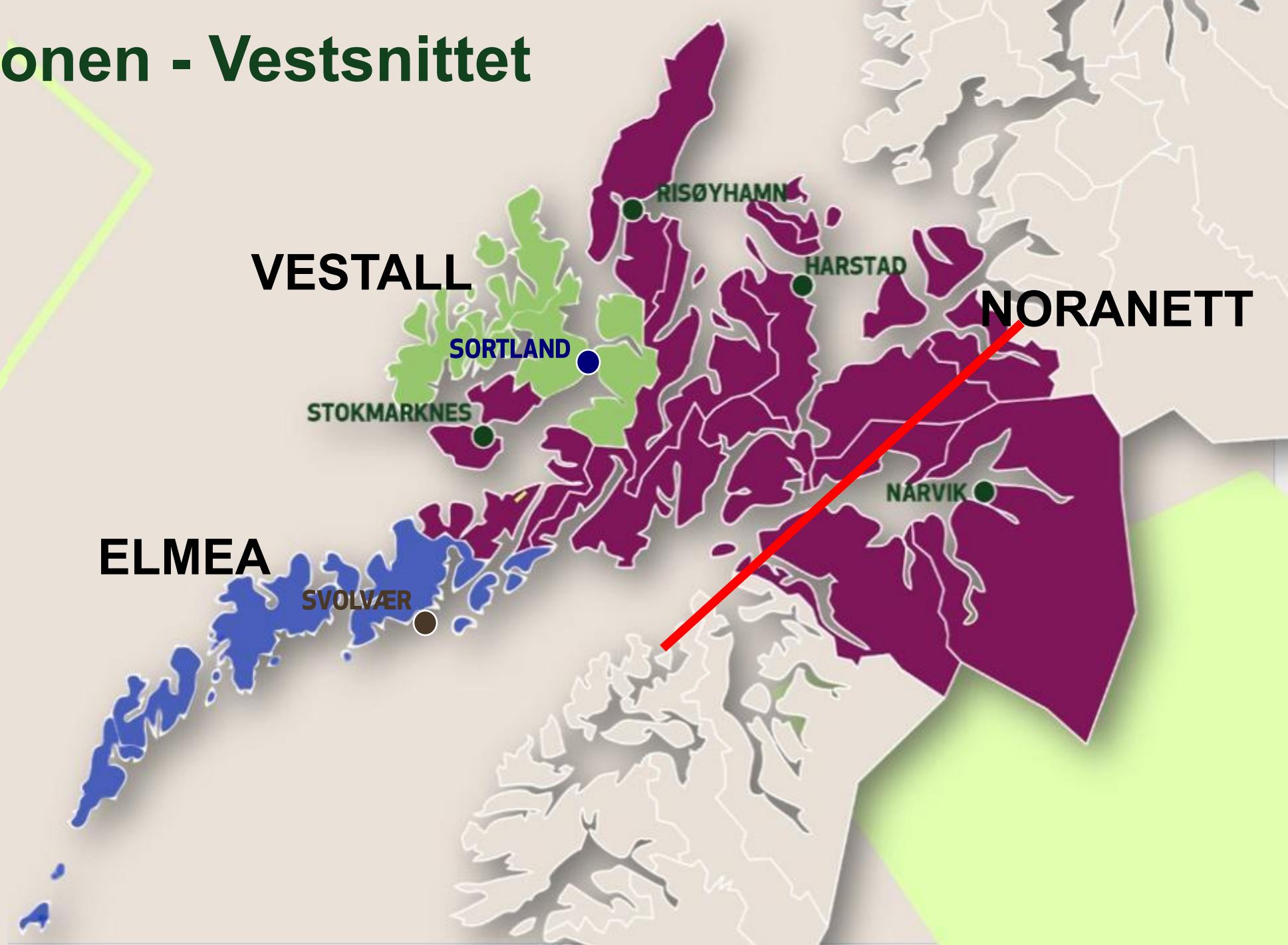
– Kjære Statnett, kundene våre trenger beskjed

Tre nettselskaper lurer på hvorfor ikke Statnett bare kan stole på dem.

Bakteppe!

Regionen - Vestsnittet

Statnett har satt strek. De sier nei til ALLE nye industriprosjekter i nesten hele Nord-Norge

Fra og med i dag vil ingen nye industriprosjekter nord for Svartisen få reservere nettkapasitet. Statnett mener at nye kraftlinjer ikke kan løse problemet alene, de vil ha mer kraftproduksjon i nord.

Nærings- og industriutvikling

Statnett kan ha satt bom for videre utbygging

PÅ TUR: Tirsdag ble Jonas Gahr Støre guidet på industriområdet i Bjerkvik og roste etableringen. Nå kan Statnett ha satt bom for en videre utvikling både av dette og av annen større næringsutbygging i nord. Foto: Fritz Hansen

Kraftig kritikk av Statnett i høring på Stortinget

Noranett-sjef Tony Molund la ikke fingrene mellom i en beskrivelse av hvordan Statnett driver nettet. Han mener de utnytter bare 40 prosent av kapasiteten.

Kraftprodusentene reagerer på Statnett-nyhet: – Det er jo helt sprøtt

Kraftprodusentene i nord reagerer på Statnetts beskjed om at ingen nye industriprosjekter nord for Svartisen vil få reservert nettkapasitet. – Uforståelig og ørkelig, sier Nordkraft-sjefen.

Reagerer på kraftgrep i nord:

– Fullstendig katastrofe

EN DEL AV WATCH MEDIA

ENERGIWATCH

FORNYBAR NETT & TEKNOLOGI OFFSHORE OLJE & GASS POLITIKK & MARKED KARRIERE

NETT & TEKNOLOGI | ABONNEMENT

NHO Nordland krever kraftløft i nord etter Statnett-grep

– Nord-Norge kan ikke bli satt på vent på ubestemt tid. Nå må tempoet og gjennomføringsevnen betydelig opp, sier seniorrådgiver i NHO Nordland, Lars Fredrik Martinussen.

Høyresiden reagerer på Statnett-stopp i Nord-Norge - kaller statsråden inn på teppet

Høyre og Frp går hardt ut mot regjeringens energipolitikk etter at Statnett begrenset reservasjoner for nettkapasitet til nytt strømforbruk nord for Svartisen.

Frp og Høyre reagerer etter at Statnett innførte en midlertidig restriksjon på strømforbruk over 5 MW nord for Svartisen. (Foto: Terje Pedersen)

Nett

Bransjen i harnisk over Masse muligheter om

Nettselskapet Noranett har jobbet hardt for å få kundene på onsdagens nyhet fra Statnett.

Vi har kunder som har betaltssvile for å bygge ut transmisjonsnettet mot at de får en annen betingelse. Vi har ingen vei med, sier nettsjef Tony Molund i Noranett. Foto: Haakon Barstad

EKNOLOGI | ABONNEMENT

IS: – Statnett har stoppet hele nordområdestrategien

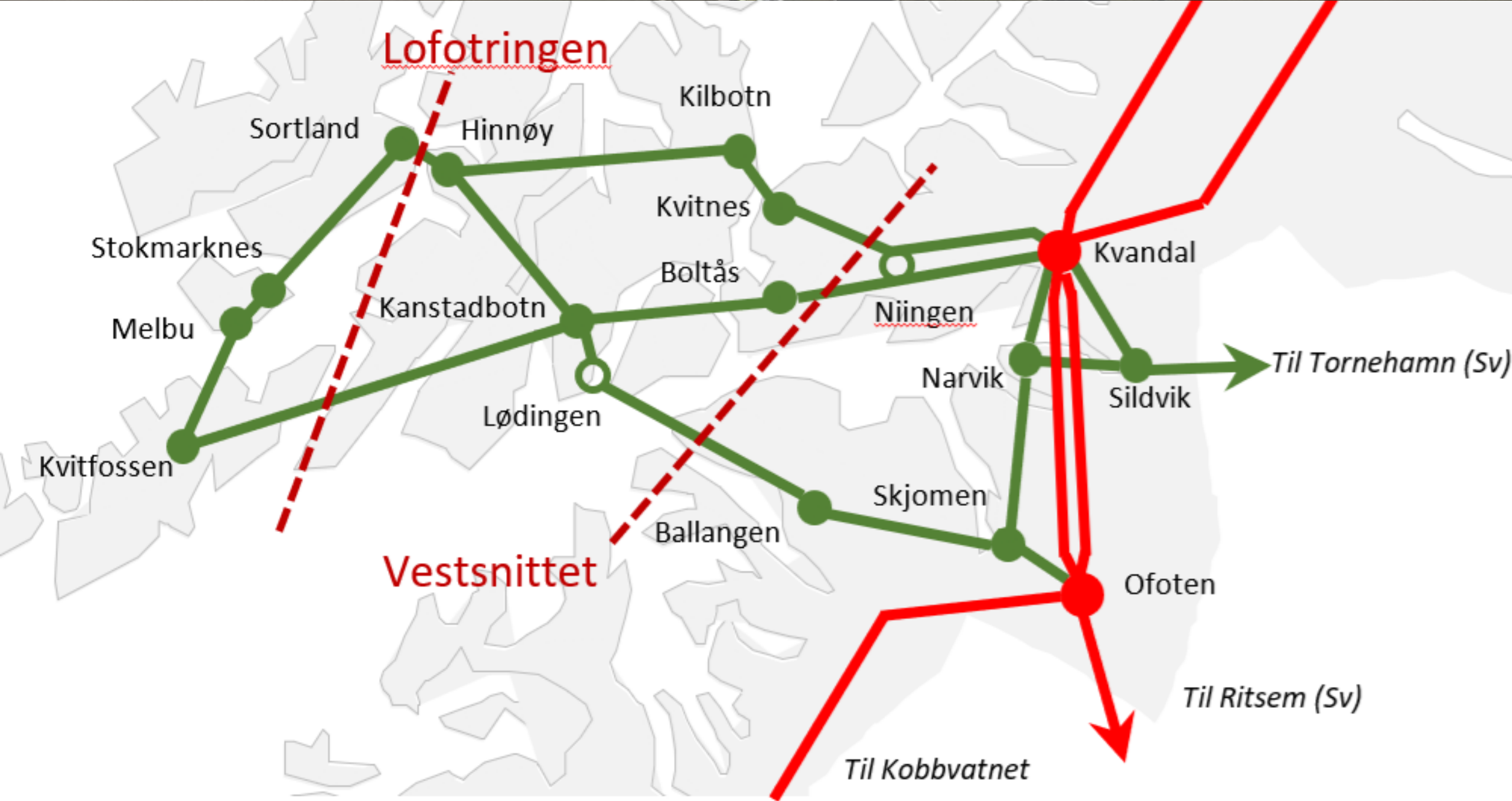
Statnett setter en stopper for all nytt forbruk over 5 MW nord for Svartisen.

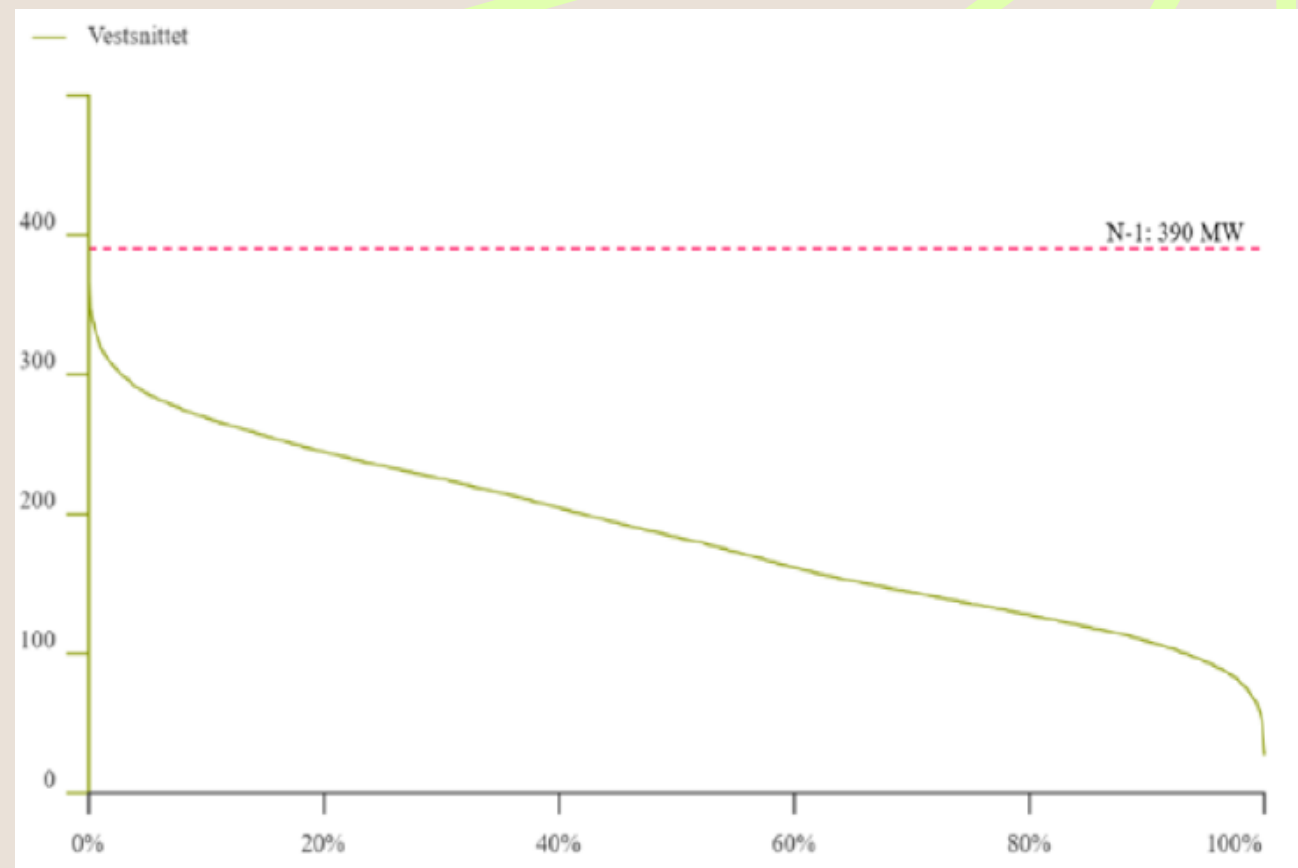
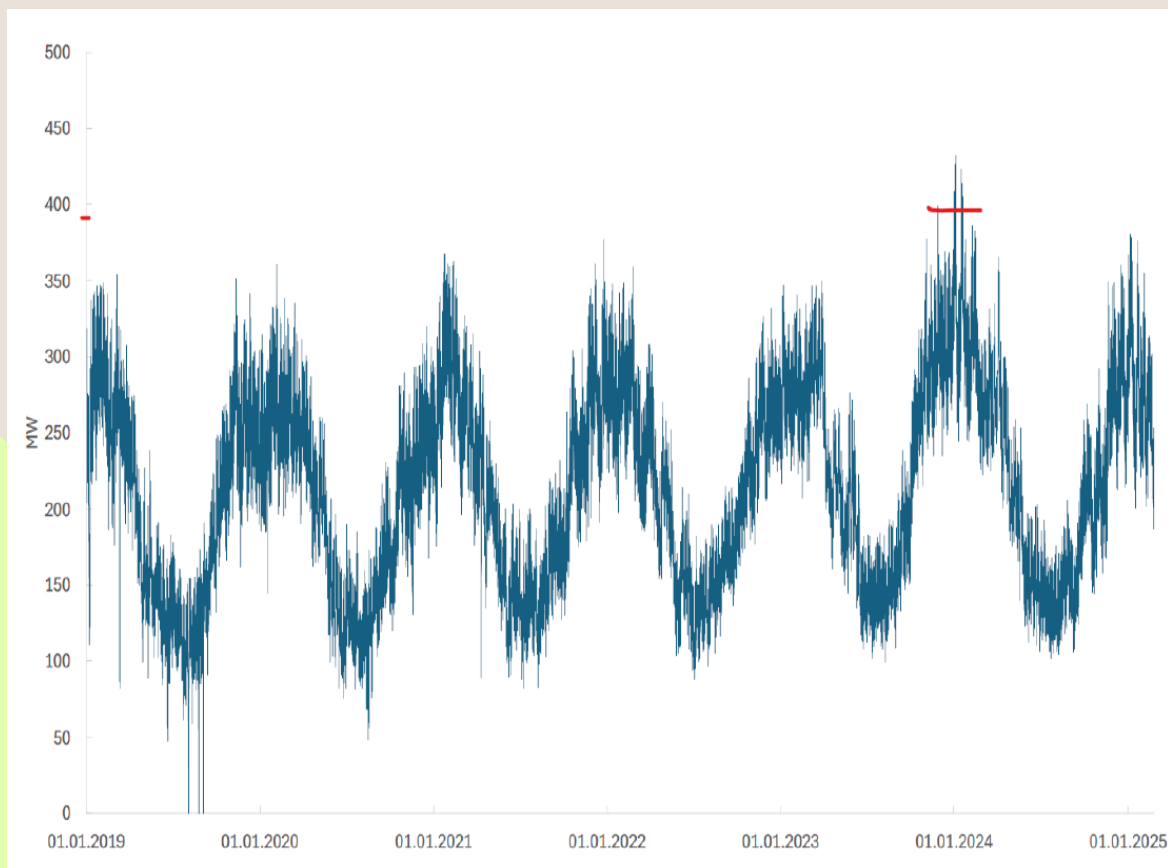
Statnett setter nye nettre i NO4 - stanser tilknytning

Begrenset nettkapasitet og effektutfordringer tvinger frem en reduksjon i strømforbruk nord for Svartisen der NO4 kan bli delt, samt i Øst-Finnmark.

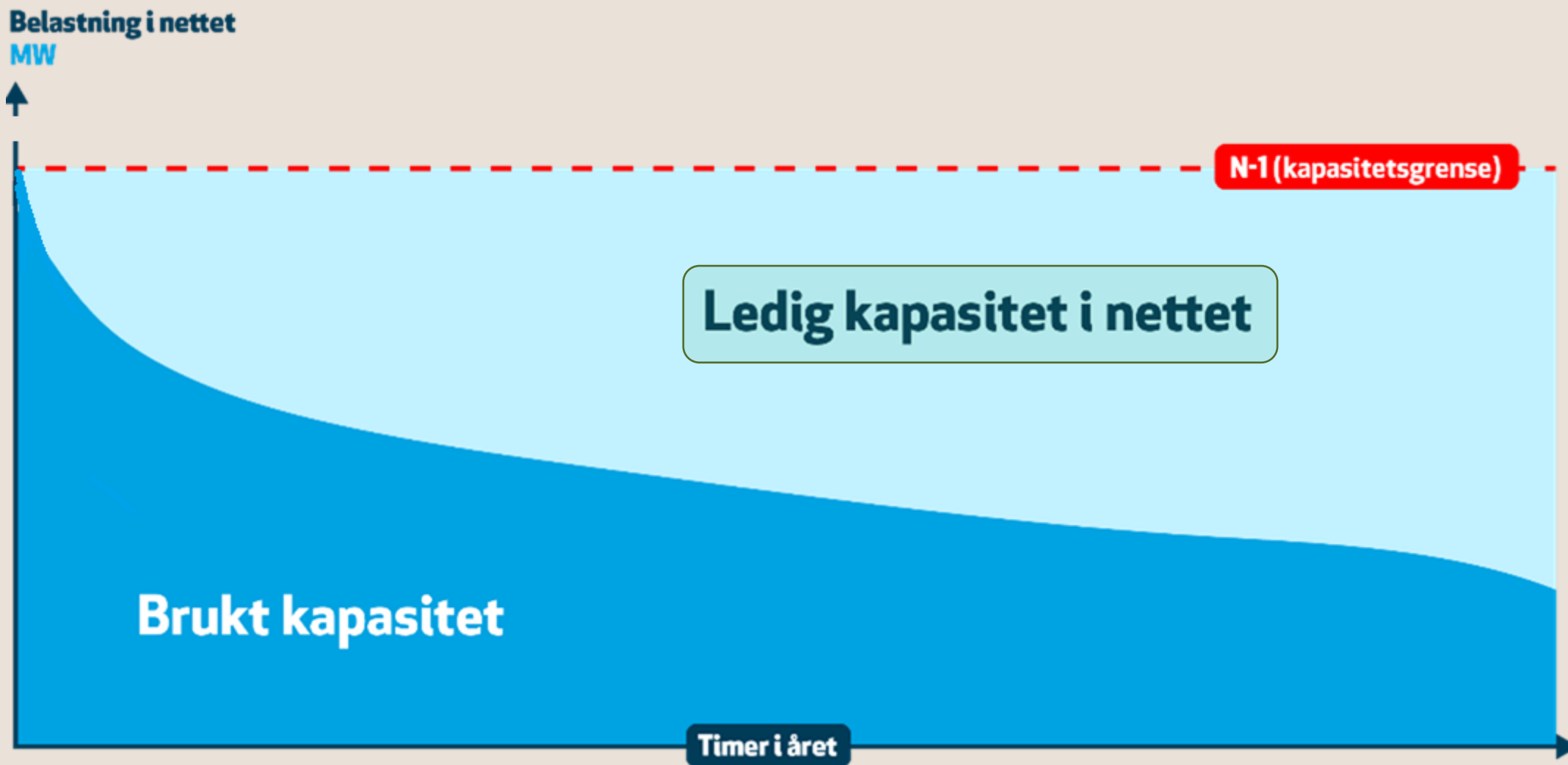

Årsaken. Er dette fullt? Eksempel på et fullt nett - Vestsnittet

Over 390 MW -> 2 x 4 t i 2024

Et fult nett! Er dette effektiv nettdrift?

1. Fjerne topper

2. Utnytte ledig kapasitet TMV

3. Større kalkulert risiko

Hva mener vi er løsningen?

- Tilknytning Med Vilkår (TMV)
- Samtidighet/Samlagringsprinsipper → 20%!
- Sanntids linje rating (DLR) (+15-30% kapasitet)
- Utnytte fleksibilitet hos kundene våre – Aggregatdrift
- Regulerbar produksjonsfleksibilitet. Mer effekt og vintereffekt + Kraftverk som kan styres og deltar i balansemarkeder
- Statnett må samhandle og stole på de regionale nettselskapene. Klare grensesnitt!
- Det må prioriteres riktig og handles raskt! Bygg Nett!
- Kundedialog – Finne løsninger sammen med kunder

Selskap	Topplast %	Topplast 4.jan 2024 time 9
Noranett AS	47%	21%
Noranett Hadsel AS	49%	20%
Vestall AS	39%	13%
Elmea AS	41%	20%

La oss komme i gang å vise at det finnes løsninger

«Bedre godt gjort enn godt sagt» Sitat Leif Olav Alnes

Pilotprosjekt kunder 1-5 MW på Vilkår (TMV)

Hva betyr Tilkopling Med Vilkår (TMV)?

En forespørsel om ny tilknytningen og/eller effekt økning **IKKE** er **Driftsmessig Forsvarlig** i nettet.

Nettselskap (inkl Statnett) har tilknytningsplikt så en kan ikke si **NEI** til forespørsler.

Det må skisseres en løsning og en kostnad som ofte kan bli fornuftsmessig høy evt kan en avtale en **tilknytning med vilkår** for kunden.

En slik tilknytning med vilkår (TMV) avtale kan inngås permanent eller midlertidig. Vilkår betyr at en kan utkoples eller strupe ned ved gitte hendelser.

Hendelser skal varsles så tidlig som mulig, hvis mulig.

Ingen rabatterte tariff/nettleie.

Hva er fordelene:

- Nettselskapet utnytter eksisterende nettet bedre. Gir bedre utnyttelse og reduserer nettleien totalt sett.
- Kunden får rask og billig tilknytning, men må forholde seg til vilkårene som angitt i avtale
- Vilkårsavtalen kan utgå og erstattes med en permanent tilknytningsavtale når nettet er forsterket eller kan være permanent

Er dette mulig for kunder? Hva er konsekvensen?

Pilotkundene som venter

Pilotkundene 1-5 MW TMV

Selskap	Kunde	Bransje	Effekt	Tilknytning tidligst	Inv kostnad og # ansatte	Kommentar
Selskap A	Kunde 1	Havbruk/Akvakultur	4.99 MW	Under prosess	Under prosess	Svært TMV klar!
Selskap A	Kunde 2	Havbruk/Akvakultur	4.99 MW	Tidligst Q3 2027	1,5 milliard, 80 arbeidsplasser (fullt utbygget)	Svært TMV klar!
Selskap B	Kunde 3	Havbruk/Akvakultur	4.99 MW	Q3 2027	3 milliard, 150 ansatte (fullt utbygget)	Svært TMV klar!
Selskap C	Kunde 4	Elkjele	4 MW	Q3-Q4 2027 (ca +1 år etter strøm er tilgjengelig)	10 mill utbyggingskostnad. (få nye ansatte) Vil øke sin produksjon over tid	Svært TMV klar!
Selskap C	Kunde 5	Fjernvarme -Kjøling	4.99 MW	Tidligst Q3 2027 (kan styres)	Uavklart inv. beløp. Ikke flere ansatte	Svært TMV klar!
Selskap C	Kunde 6	Datasenter	4.99 MW	Q3-Q4 2027	Uavklart	Svært TMV klar!

Hva betyr det å være TMV klar? Er alle det?

Fryselager

Om fryselager holdes lukket i perioder utkoplet kan en holde på kulden lenge.

Ofte implementert med varsellampe som indikerer når utkopling inntreffer og temperaturvarsel om temperatur kommer under ett gitt nivå. Da legges inn og annen forbruk tas ut.

Andre muligheter er aggregater og batteriløsninger tilknyttet anlegget.

Ofte TMV klare

An aerial photograph of a wastewater treatment plant. In the foreground, there are several large, circular concrete tanks with green metal walkways around them. To the left of the tanks are several red buildings, likely part of the plant's infrastructure. In the background, there are more buildings, including a large red barn-like structure, and a hillside with some trees and a small waterfall on the left. The plant is situated near a body of water, with a concrete pier or dock extending into it.

Smoltproduksjon

Har alltid 100% backup i annen strømforsyning via aggregatdrift.

Bli derfor sjelden strømløse selv om strømmen fra nettet blir borte.

Kan derfor utkoples tilnærmet uten konsekvenser

Svært TMV klare

Havbruk

Har tilnærmet alltid stor backup i annen strømforsyning via aggregatdrift.

Blir derfor sjelden strømløse selv om strømmen fra nettet blir borte.

Kan derfor utkoples tilnærmet uten konsekvenser.

Svært TMV klare

Industri (Generellt)

Om en bygger industrianlegg helt fra ny har erfaring vist at en det ofte er godt mulig å utforme industrianlegget slik at en uten problemer kan stenge ned produksjonen på kort varsel.

Ofte men en lav grunnlast som holdes på. Eks 10-20% grunnlast.

Dette kan være utfordrende og vanskelig med eldre anlegg.

Kan være TMV klare, men ikke alltid

Laddeløsninger

Har oftest avansert teknologisk styring av eget anlegg. Load balancing funksjoner kan enkelt strupes ned ved behov.

Dette gjøres «automatisk» fra Nettselskapet driftssentral ved behov.

Medfører at anlegget er operativt ved nedstruping, men gis redusert kapasitet når dette skjer.

Ønsker ofte en liten grunnlast for å slippe å stenge ned anlegget helt.

Noen typer anlegg har også egne batteribanker for å sikre drift en kortere tid.

Veldig TMV villige via strupings metodikk

Fergeladding

Elektrifisering av ferger

Alle ferger har alternativ som tillegg til elektrisk fremdrift som kan benyttes ved behov.

Er ofte veldig TMV klare

Forsvar

Har ofte reserver tilgjengelige som gjør at strøm er tilgjengelig selv om nettet faller ut i kortere perioder.

Kan være TMV klare/villige

Oppsummert

Kunder/kundesegmenter er ofte mere TMV villige enn en i utgangspunktet tenker.

Utkopling/struping inntreffer i de fleste tilfeller svært sjelden.

Noranett har i dag ca 12-15 aktive TMV kunder. Totalt ble det gjort 3 utkoplinger i korte tidsrom i 2025 blant disse kundene.

Viktig:

Nettselskapene **må ut av** kontorene og snakke med kundene. Da finnes det ofte gode løsninger for alle parter.

Kunder er ofte mye mer TMV klare enn en skulle tro.

Her må Statnett la de regionale nettselskapene håndtere kundene. Vi kjenner kundene/bransjene!

Grensesnitt nettselskap - Statnett er viktig.

Pilotprosjekt prosessen med Statnett

For å vise i praksis at dette er mulig i samarbeide !

Prosesen - tidslinja

Vi venter på Statnett avklaring!

Driftskonsept Pilotprosjekt

Pilotprosjekt - Driftskonsept

Formål

- Muliggjøre nytilknytning/effektøkning for kunder i intervallet 1–5 MW vest for Vestsnittet gjennom en midlertidig ordning, basert på etablert TMV-avtaleverk.
- Redusere operasjonell risiko ved at Vilkårsvolum kan tas ut når Statnett vurderer det nødvendig, uten å etablere unødvendig komplekse særordninger utover det som forankres i Avropene.

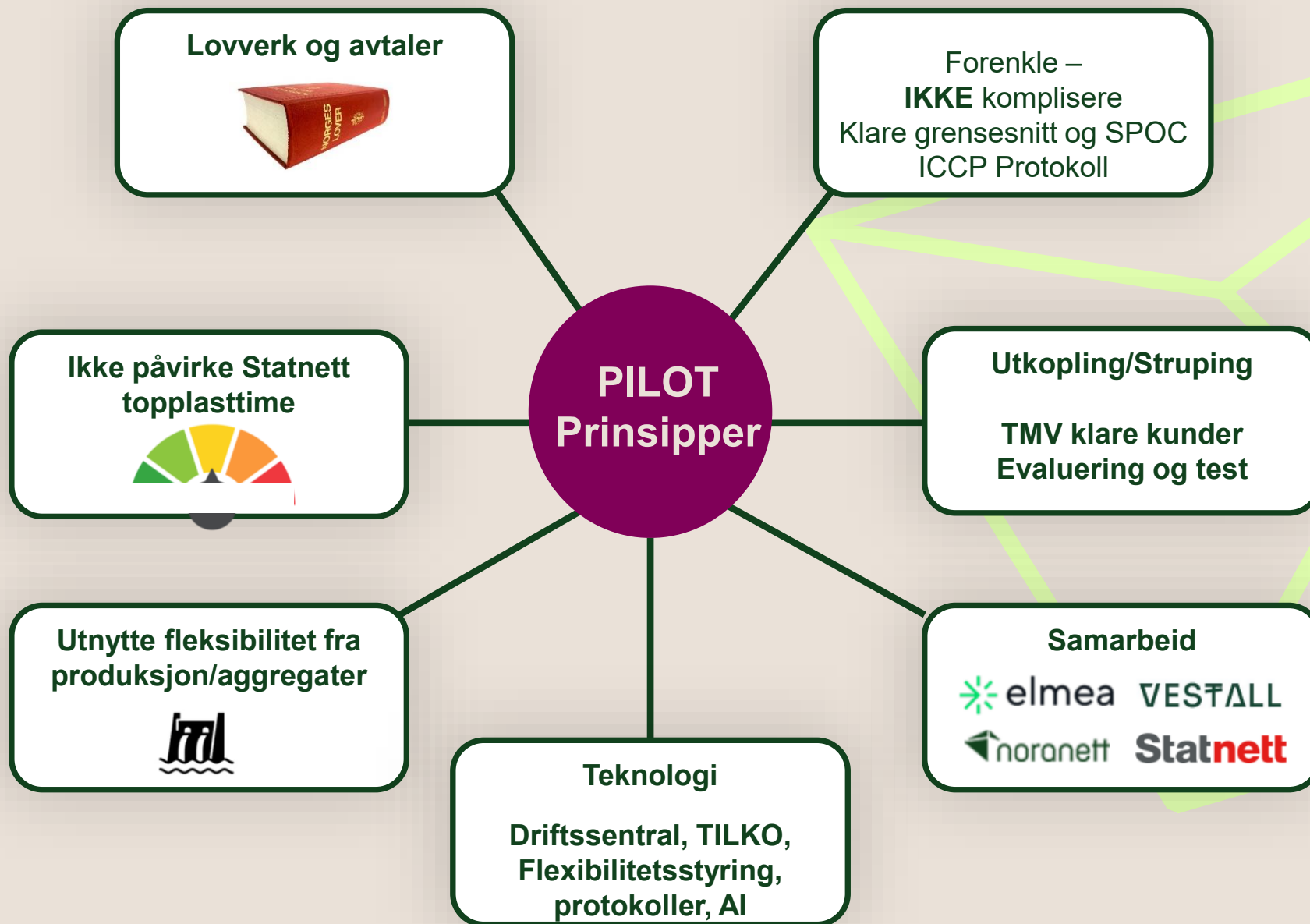
Pilot – kontrollert innfasing

- Det foreslås å etablere ordningen som en pilot i oppstarten, for å:
 - teste operativ gjennomføring og kommunikasjon i praksis,
 - verifisere at kundekrav og fjernstyring fungerer som forutsatt,
 - etablere rutiner for oppfølging og testing,
 - velge antall kunder, samlet volum og kundetyper i en kontrollert start.

Prinsipper

- **P0:** Utnytte ledig kapasitet – utkople i pressede situasjoner
- **P1:** Statnett overvåker som i dag. Forenkle ikke komplisere
- **P2:** Statnett beslutter behovet – nettselskapene gjennomfører → Klare grensesnitt
- **P3:** Standardisering av DF-vurdering og avrop
- **P4:** Singel Point Of Contact (SPOC)
- **P5:** Standardisert avtaleverk – ingen ny særavtale
- **P6:** Inntil 0,1 MW ikke - utkoblbart volum

Driftskonseptet

– Kjære Statnett, kundene våre trenger beskjed

Tre nettselskaper lurder på hvorfor ikke Statnett bare kan stole på dem.

EUROPOWER 22.mai 2026

Kundene trenger bekreftelse på tilknytning for å ta endelige investeringsbeslutninger.
Om ikke skrinlegges planer eller de finner andre lokasjoner

- Potensiale er 3-5 milliarder i investeringer og hundrevis av arbeidsplasser -

Spørsmål ☺

Takk for oss !